

Määräykset tiettyjen, erityisesti lapsille suunnattujen elintarvikkeiden markkinoinnin kieltämisestä

Oikeusperusta: Hyväksytty 25 päivänä huhtikuuta 2025 annetulla kuninkaan asetuksella elintarviketuotannosta ja elintarvikkeiden turvallisuudesta ym. 19 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain nro 124 3 §:n 2 momentin, 10 §:n 3 momentin ja 23 §:n 1 momentin nojalla.

(Tämä on epävirallinen käännös määräysten norjankielisestä versiosta, ja se toimitetaan ainoastaan tiedoksi.)

1 § Tarkoitus

Näiden määräysten tavoitteena on edistää terveyttä ehkäisemällä väestön ruokavalioon liittyviä sairauksia suojelemalla lapsia terveyteen liittyvältä haitalliselta markkinoinnilta.

2 § Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan kaikkiin, jotka tuottavat, käsittelevät, jakelevat ja myyvät tai markkinoivat elintarvikkeita. Tämä ei koske tietoyhteiskuntapalvelujen, videonjakoalustapalvelujen eikä toimituksellisesti hallittujen tiedotusvälineiden tarjoajia, mukaan lukien televisio- ja tilausperusteisten audiovisuaalisten palvelujen tarjoajat.

Näitä määräyksiä sovelletaan Norjaan sekä Huippuvuoriin.

3 § Määritelmät

Näissä määräyksissä käytetään seuraavia määritelmiä:

- a. lapset: alle 18-vuotiaat henkilöt
- b. markkinointi: kaikenlainen viestintä tai toiminta markkinointitarkoituksiin.
Markkinointitarkoitus on olemassa, jos viestinnän tai toimen tarkoituksena on edistää myyntiä kuluttajille.
- c. sponsorointi: kaikenlainen julkinen tai yksityinen tuki tapahtumalle, yritykselle tai henkilölle, jonka tarkoituksena tai suorana tai välillisenä vaikutuksena on tuotteiden myynnin kuluttajille edistäminen.

4 § Markkinoinnin kieltäminen

Liitteeseen I kuuluvien, erityisesti lapsille tarkoitettujen tuotteiden markkinointi on kielletty. Riippumatta siitä, onko markkinointi erityisesti lapsille suunnattua, tällaisten tuotteiden markkinointi ei saa tapahtua tavalla, joka kannustaa aikuisia ostamaan tuotetta lapsille.

Seuraavien liitteessä I tarkoitettujen tuotteiden markkinoinnin katsotaan aina olevan erityisesti lapsille suunnattua:

- a. Mainonta elokuvateattereissa sellaisten elokuvien yhteydessä, jotka on suunnattu erityisesti alle 13-vuotiaille lapsille ja jotka alkavat ennen klo 18.30.
- b. kilpailut, joiden ikäraja on alle 18 vuotta.
- c. maistiaisten ja näytteiden jakelu lapsille.

Arvioitaessa, onko liitteen I soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden muu markkinointi erityisesti lapsille suunnattua, on tehtävä kokonaisarviointi, jossa voidaan ottaa huomioon seuraavat osatekijät:

- a. onko tuote ensisijaisesti lasten kuluttama tai vetoaako se erityisesti lapsiin?
- b. onko markkinoinnissa esitysmuoto, sisältö tai muotoilu, joka voi miellyttää erityisesti lapsia esimerkiksi kielen, värien, tehosteiden, kuvien käytön, animaation tai piirroshahmojen vuoksi?
- c. markkinoinnin aika ja paikka
- d. onko kyse lapsista tai henkilöistä, jotka vetoavat erityisesti lapsiin?
- e. sellaisten lahjojen, lelujen, kuponkien, alennusten, keräilyesineiden, kilpailujen tai pelien käyttö, jotka saattavat erityisesti kiinnostaa lapsia

5 §. Poikkeukset markkinointikieltoon

Seuraava markkinointi on sallittua:

- a. sponsorointi voittoa tavoittelemattomissa tarkoituksissa, lukuun ottamatta liitteessä I tarkoitettuihin elintarvikeryhmiin 1–5 kuuluvia tuotteita
- b. sponsorin nimen ja tavaramerkkien käyttö, lukuun ottamatta tavaramerkkejä, jotka koskevat liitteessä I lueteltuja tiettyjä tuotteita
- c. tuotteen ulkoasu
- d. pakkaus ja kääre
- e. tuotteiden tavanomainen esillepano myyntipisteessä
- f. pelkät tuotetiedot verkkosivustoilla ja myyntipisteen yhteydessä

6 §. Valvonta ja valitukset

Valvonnasta vastaa Norjan terveysturvaviranomainen, joka voi tehdä tarvittavat päätökset näiden määrästen säännösten täytäntöönpanemiseksi, ks. Norjan elintarvikelain 23 §.

Norjan markkinaneuvosto käsittelee valitukset, jotka koskevat terveysturvaviranomaisen näiden määrästen nojalla tekemiä päätöksiä. Markkinaneuvoston valitusten käsittelyyn sovelletaan markkinointivalvontalaisissa tai sen nojalla vahvistettuja menettelysääntöjä siltä osin kuin ne ovat tarkoituksenmukaisia.

7 §. Korjaustoimet ja uhkasakot

Jos terveysturvavirasto toteaa, että jotakin 4 pykälän säännöksistä on rikottu, se voi antaa määräyksen tilanteen korjattamiseksi. Samalla on asetettava määräaika, johon mennessä korjaus on tehtävä. Terveysturvavirasto voi saada rikkojalta kirjallisen vahvistuksen siitä, että laitton tilanne on päättynyt.

Samalla kun terveysturvavirasto määrää asian korjattavaksi, se voi määrätä uhkasakon elintarvikelain 26 §:n mukaisesti.

8 §. Siirtymäkausi

Näiden määrästen 4 ja 5 §:n vaatimuksia ei sovelleta 2 §:n ensimmäisen momentin soveltamisalaan kuuluviin laitoksiin ennen 25 päivää lokakuuta 2025.

9 §. Voimaantulo

Nämä määräykset tulevat voimaan 25 päivänä huhtikuuta 2025.

Tiettyjen, erityisesti lapsille tarkoitettujen elintarvikkeiden markkinoinnin kieltämisestä annettujen määräysten liite I

”Sokereilla” tarkoitetaan sokerien määritelmää elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 28 päivänä marraskuuta 2014 annetun asetuksen nro 1497 (elintarviketietoasetus) 1 §:ssä, jolla pannaan täytäntöön elintarviketietojen antamisesta kuluttajille annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 liite I, Erityiset määritelmät nro 8.

”Lisätyillä sokereilla” tarkoitetaan elintarvikkeiden vapaaehtoisesta merkitsemisestä avaimenreikämerkillä 18 päivänä helmikuuta 2015 annetun määräyksen nro 139 (avaimenreikämerkkiä koskeva määräys) 2 §:n i momentissa olevaa lisätyn sokerin määritelmää.

”Makeutusaineilla” tarkoitetaan makeutusaineita, jotka mainitaan elintarvikelisiä aineista 6 päivänä kesäkuuta 2011 annetun asetuksen nro 668 1 jaksossa, jolla pannaan täytäntöön elintarvikelisiä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1333/2008 liite II unionissa hyväksytyt elintarvikelisiä aineiden luettelo ja käyttöä koskevat edellytykset, B osan luettelo 2.

Elintarvike- ja juomakategoriat	Eri elintarvike- ja juomakategorioiden kuuluvat tuotetyypit ja esimerkkejä	Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet / kynnyksarvot (ilmoitettu valmiin tuotteen 100 g/100 ml mukaan)
1. Suklaa- ja sokerivalmisteet, energiapatukat ja makeat täytteet/levitteet ja jälkiruoat	Suklaa- ja sokerivalmisteet, mukaan lukien <ul style="list-style-type: none">- suklaa ja muut suklaatuotteet, mukaan lukien tumma ja valkoinen suklaa sekä konvehdit- sokerivalmisteet, joissa ei ole kaakaota, mukaan lukien hyytelömakeiset, purukumi, imeskelytabletit, karamellit, lakritsi, marsipaanikarkit Energiapatukat, mukaan lukien <ul style="list-style-type: none">- pähkinäpatukat, proteiinipatukat sekä granola- ja viljapatukat Makeat täytteet/levitteet, mukaan lukien <ul style="list-style-type: none">- hunaja- ja suklaalevitteet, makeat pähkinäpohjaiset levitteet/voit ja muut vastaavasti	Kieltoa sovelletaan kaikkiin tuotteisiin.

	<p>makeat täytteet/levitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - hillot/marmeladit, "prim" (pehmeä ja makea herajuusto) ja herajuusto, johon on lisätty sokereita tai (keinotekoisia) makeutusaineita <p>Makeat jälkiruoat, mukaan lukien</p> <ul style="list-style-type: none"> - vanukkaat, kermajälkiruoat, jälkiruokahyytelöt, hillokkeet ja suklaamousset 	
2. Kakut, keksit ja muut makeat ja/tai rasvaiset leivonnaiset	<p>Kakut, keksit ja muut makeat ja/tai rasvaiset leivonnaiset, mukaan lukien</p> <ul style="list-style-type: none"> - kakut, keksit, pikkuleivät ja leivonnaiset, kuten pullat, muffinit, piirakat, leivonnaiset, croissantit, munkit, makeat vohvelit ja pannukakut - Kuivat kakkuseokset, jauhoseokset ja taikinat tämänkaltaisten tuotteiden valmistukseen 	Kieltoa sovelletaan kaikkiin tuotteisiin.
3. Välipalat	<p>Paukkumaissi</p> <p>Suolatut pähkinät ja suolatut pähkinäsekoitukset, mukaan lukien hedelmää sisältävät</p> <p>Suolaiset keksit/pikkuleivät ja suolarinkilät</p> <p>Muut välipalat, sis.</p> <ul style="list-style-type: none"> - riisi- tai maissivälipalat - taikinasta valmistetut välipalat - perunoista, vihanneksista, hedelmistä, marjoista tai jyvistä valmistetut välipalat, mukaan lukien lastut ja vastaavat tuotteet, sekä kuivatut hedelmät ja marjat - puristetut välipalat 	Kieltoa sovelletaan kaikkiin tuotteisiin.
4. Jäätelöt	<p>Jäätelöt myös kaakaota sisältävät, mukaan lukien</p> <ul style="list-style-type: none"> - kerma- ja maitopohjaiset jäätelöt ja kasvipohjaiset korvikkeet, vesipohjaiset jäätelöt, hedelmäjäätelöt, sorbetit ja jäädytetyt jogurtit. 	Kieltoa sovelletaan kaikkiin tuotteisiin.
5. Virvoitusjuomat, energiajuomat, mehujuomat	Virvoitusjuomat, energiajuomat, mehujuomat ja niiden kaltaiset juomat, mukaan	Kieltoa sovelletaan kaikkiin

ja niiden kaltaiset juomat	lukien <ul style="list-style-type: none"> - jäättee - ja muut vastaavat makeat juomat, kuten hedelmä- ja marjajuomat (hiilihapotetut ja hiilihapottomat), jos ne eivät kuulu juomaluokkaan 6 	tuotteisiin.
6. Mehut ja vastaavat tuotteet	mehut ja vastaavat tuotteet, mukaan lukien <ul style="list-style-type: none"> - mehut, nektarit ja niiden kaltaiset tuotteet, myös smoothiet (hedelmistä, marjoista tai vihanneksista valmistetut), myös tiivisteestä valmistetut (myös smoothiet, joissa on jogurttia/maitoa, jos jogurtti/maito ei ole pääainesosa) - hedelmä- ja vihannesnektarit 	<ul style="list-style-type: none"> - Lisätyt sokerit > 0 g - Makeutusaineet > 0
7. Maito ja kasvijuomat	Maito ja kasvipohjaiset maidot/kasvijuomat, mukaan lukien <ul style="list-style-type: none"> - kaikäntyyppiset maidot ja kasvipohjaiset maidot/kasvijuomat, lukuun ottamatta fermentoituja lajikkeita, vrt. elintarvikeryhmä 9 - pirtelöt - kahvi ja kahvijuomat, jotka sisältävät maitoa tai kasvipohjaisia maitojuomia (joissa maito tai kasvipohjaiset maitojuomat ovat pääainesosa), jääkahvi 	<ul style="list-style-type: none"> - Lisätyt sokerit > 0 g - Makeutusaineet > 0
8. Aamiaismurot	Aamiaismurot ja muut viljatuotteet, <ul style="list-style-type: none"> - jyvät, granola, mysli, kuivapuuroseokset 	<ul style="list-style-type: none"> - Sokerit > 12,5 g - Ravintokuitu < 6 g
9. Jogurtti ja vastaavat tuotteet	Jogurtti ja fermentoidusta maidosta valmistetut tuotteet, mukaan lukien <ul style="list-style-type: none"> - jogurtti, hapatettu maustettu maito ja juotava jogurtti, juustopohjaiset jogurttijäljitelmät - sisältää myös yhdistelmätuotteet, kuten myslisiä sisältävät jogurtit Fermentoidut, sakeutetut kasvipohjaiset tuotteet ja muut jogurttijäljitelmät	<ul style="list-style-type: none"> - Rasva > 3 g - Sokerit > 10 g - Makeutusaineet > 0

	- sisältää myös yhdistelmätuotteet, kuten myslsiä sisältävät jogurttijäljitelmät	
10. Pikaruoka- ja yhdistelmäruokalajit	<p>Pikaruoka- ja yhdistelmäruokalajit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pikaruoka: helposti saatavilla olevat elintarvikkeet, jotka myydään täysin valmistettuina, mahdollisesti kuumennettuina ja käärittyinä. Sisältää pizzat ja pizzavälipalat; voileivät ja wrapit/rullat; hampurilaiset; makkararuoka-annokset; ranskalaiset perunat; pastaruoat; valmiit salaatit; valmisateriat, jotka koostuvat hiilihydraattien ja joko vihannesten tai lihan/kalan/papujen yhdistelmästä tai kaikista kolmesta; keitot; puurot (valmiit). Sisältää pikaruoan yksittäisiä ainesosia (esim. ranskalaisia perunoita ja kananugetteja) ja kunkin pikaruokien listaan sisältyvän tuotteen on täytettävä tämän taulukon kyseistä elintarvike-/juomaluokkaa koskevat kriteerit. - Yhdistelmäruokalajit: yhdistelmäruokalajit, jotka ovat sellaisenaan syötäviä, jäädytettyjä, jäähdytettyjä tai säilykkeitä (esim. myydään ruokakaupoissa). Sisältää pizzat, pizzavälipalat, voileivät ja wrapit/rullat; valmiit pastaruoat, padat, keitot, puurot ja salaatit; valmisateriat, jotka koostuvat hiilihydraattien sekä joko vihannesten tai lihan/kalan/papujen yhdistelmästä tai kaikista kolmesta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Energia > 950 kJ (225 kcal) - Tyydyttynyt rasva > 4 g - Suola > 1 g